

10

וזכנו לגדל // איש חינוך נודע מספר ליהמבצר' מה סוד ההצלחה של החינוך החרדי, ואילו נזקים חינוכיים מתחוללים כשממרים את פי גדולי הדור שליט"א

20

שטח צבאי סגור // שוחחנו עם 3 חיילים המשרתים במסלולים 'מותאמים לחרדים', ניסינו להבין מה הניא אותם לנטוש את המבצר וחזרנו מבועתים

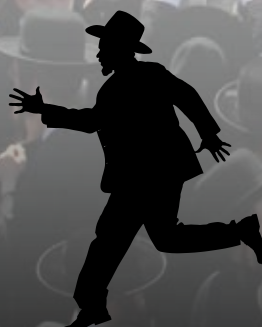
28

אזרחות? // כל מה שלא מספרים לך על השירות- אזרחי לחרדים: משיטות הגיוס המניפולטיביות ועד המהפך הדרסטי שחל בחייהם של המתנדבים

אריחים

11 נקודות
למחשבה

16

גליון 1 ♦ אב תשע"ב

המבצר

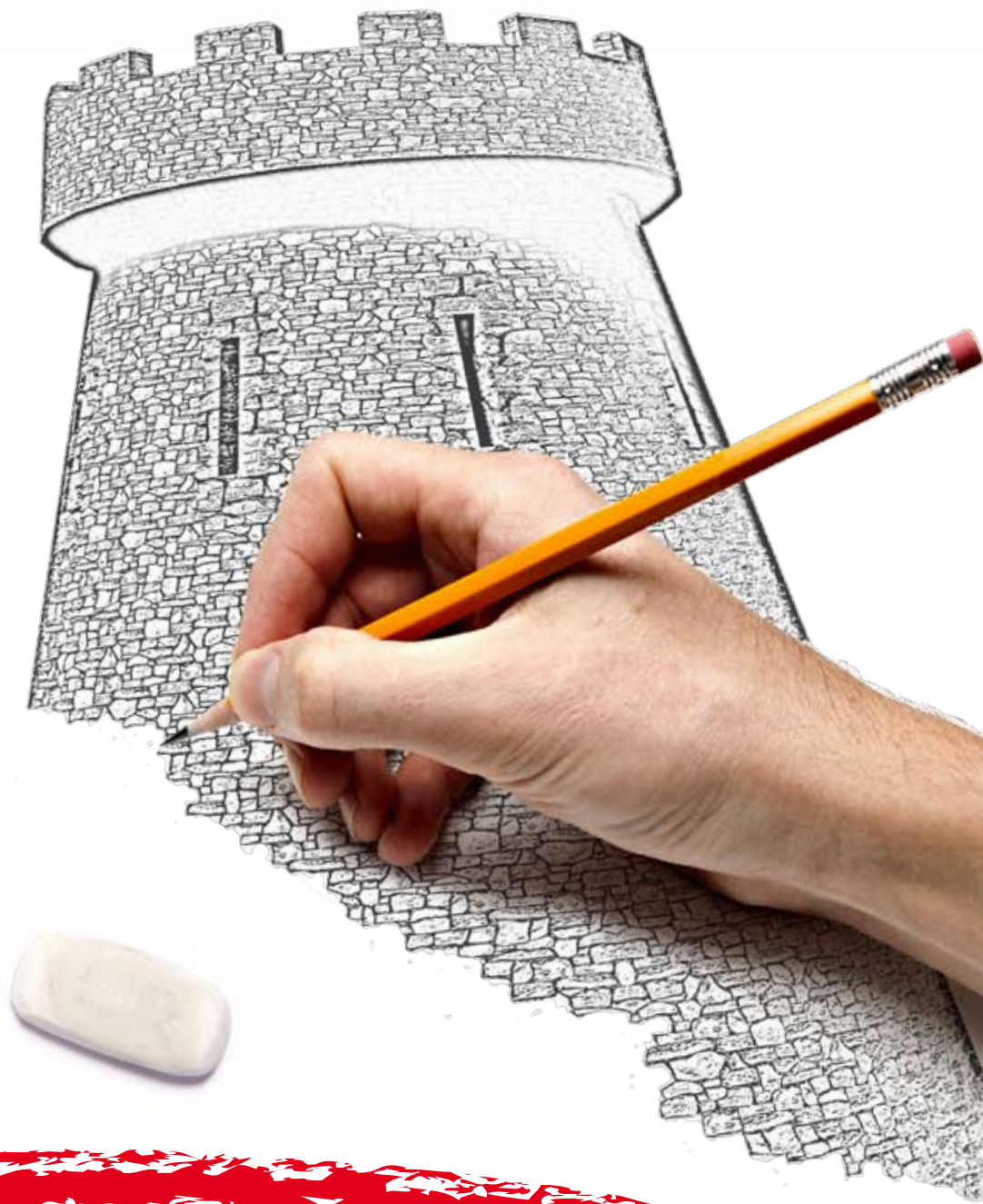

יש לך רעיון איך לחזק את המבצר?

במסגרת הקמפיין להגנת המבצר החרדי פורסמו מספר מודעות בהם מסרים הממחישים נקודות חשובות בנושא גזירות הגיוס והגנת המבצר החרדי.

אם גם לך יש רעיון למודעה מעניינת עם מסר חשוב המוצג ויזואלית כהמשך לסדרה, שלח אלינו סקיצה.

הצוות המקצועי שלנו יבחר ב-3 הרעיונות הטובים ביותר והם יפורסמו בהמשך אי"ה.

הוראות בסיסיות:

1. ויזואלית - הרעיון חייב להכיל את צורת המבצר כמוטיב בסיסי.
2. המסר צריך להביע בבהירות ובחדות נושא ממוקד.
3. יש להיצמד כמה שניתן למבנה הכותרת וההקדמה, כפי שהם במודעות הראשונות.
4. עדיף לשלוח גריד משורטט לדוגמה, בנוסף לטקסט.
5. את הסקיצה יש לשלוח לאימייל:

hamivzor@gmail.com

גזירות קיץ תשע"ב

קול "המבצר" מבשר ואומר: המבצר החרדי ישאר מבוצר לנצח! הוא לא יינטש גם אם יפעילו אויביו את הנשק המתוחכם ביותר! עבודה רבה הושקעה בהפקתו של "המבצר". שורה ארוכה של מרביצי תורה אנשי חינוך ועסקנים גויסו למשימה. המוציאים לאור עשו כל מאמץ להביא בפני הקוראים גליון מוקפד מעוצב ומושלם. בכוונה תחילה לא הובאו שמותיהם של הכותבים ושל שורת מרביצי התורה ואישי החינוך הארוכה מפייהם נאמרו הדברים ומפי כתבם ועל רעיונותיהם נבנו המאמרים המובאים בגליון, כדי לא לשייכו למגזר זה או אחר. שההתמקדות של הקוראים לא תהיה סביב "האומר" אלא סביב "הנאמר".

גזירות קיץ תשע"ב מובילות אותנו אל דרך מלאת נסיונות מהמורות ומכשולות, עינינו נקשרות במטפחת, אובך וערפל חוברים יחדיו כדי להשליט את הבלבול והטשטוש, החושים הרוחניים שלנו קהים והולכים.

תפקידו של "המבצר" הוא לקשור אותנו בחוט לפתח המנהרה, לפזר את ענני הערפל, לחדד ולמקד את עדשות הראיה, להבהיר להנהיר להאיר.

היות וגזירות קיץ תשע"ב מכוונות נגד כלל היהדות החרדית על כל גווניה ומרכיביה. הדברים המובאים בגליון הם בגדר קונצנזוס מוסכמים ומקובלים על כל החוגים המרכיבים את היהדות הנאמנה. תודת המערכת נתונה לאותה שורה ארוכה של מרביצי התורה ואישי החינוך שכתבו, ביררו וליבנו, והקדישו מזמנם כדי להוציא תחת ידם דבר מושלם. משנה תודה לבעלי האמצעים שהמטרה בערה בעצמותיהם ואפשרו את הפצתו של הגליון והבאת דברו אל כלל שכבות הציבור החרדי. בתקווה שהגליון הזה יהא הוצאה חד פעמית, והגזירה המרחפת תתהפך לטובה. אמן.

מערכת "המבצר" יוצאת לדרך, מתוך הכרח גמור! כולנו היינו מעדיפים אילו "המבצר" היה נשאר גנוז ברעיון מבלי שיהיה בו צורך. כולנו, בני היהדות החרדית, היינו רוצים לחזור במנהרת הזמן חודשיים אחורה, למציאות המופלאה של עולם הישיבות שניצב על תילו בנוי לתלפיות ולפי רבבות בחורי ישיבה ואברכי כולל ממיתים עצמם באהלה של תורה. קיוונו בלב פועם שחרב הגזרות המונפות על עולם התורה תושב אל נדנה. מי מאיתנו לא התפלל מעומק הלב אל נותן התורה שיחוס עלינו ולא נגיע לידי מערכת הנסיונות האורבת לפתחנו. אך המציאות המרה תעתעה בנו, הגזרה נגזרה! קיץ תשע"ב יזכר לדראון עולם כתקופת מפנה! ההיסטוריה של קיום הציבור החרדי בארץ ישראל תחולק לשניים; לפני ואחרי...

כאותו מעשה בילד שנגזל בידי אנשים עוינים, עיניו נקשרו במטפחת והוא הובל ללא ידיעה לאן, למקום בלתי מוכר עבורו. אולם למזלו היו כיסיו מלאים בגרעינים, ובדרך הוא חורר חור קטן בכיסו, הגרעינים נפלו אחד לאחד וסימנו עבורו את הדרך חזרה. או שמא כאותו הרפתקן הנכנס למנהרה סבוכה ומפותלת וכדי לא לאבד את הדרך הוא קושר עצמו בחוט ארוך אל זיז המצוי בפתח המנהרה.

כך גם "המבצר"! גזירות קיץ תשע"ב מובילות אותנו אל דרך מלאת נסיונות מהמורות ומכשולות, עינינו נקשרות במטפחת, אובך וערפל חוברים יחדיו כדי להשליט את הבלבול והטשטוש, החושים הרוחניים שלנו קהים והולכים. תפקידו של "המבצר" הוא לקשור אותנו בחוט לפתח המנהרה, לפזר את ענני הערפל, לחדד ולמקד את עדשות הראיה, להבהיר להנהיר להאיר.

"המבצר" יוצא בעקבות קריאתם הנחרצת של מרנן ורבנן גדולי הדור שליט"א וזצוק"ל שלא להתפשר בשום פנים ואופן על המשך קיומו הטהור של מבצר היהדות החרדית. וכהמשך ישיר לדבריהם של כל גדולי התורה, מכל הגוונים והחוגים. "המבצר" יוצא באמצעות התארגנות ספונטאנית של יהודים איכפתיים הכואבים את הבלבול והטשטוש, דואבים את תחושת חוסר האונים הפוקד את הציבור, ויותר מכך מיוסרים נוכח הצלחת אויביו להביא לכדי השלמה עם המצב! "המבצר" מכריז בקול גדול, כלפי חוץ ויותר מכך כלפי פנים: לא נשלים עם המצב! קול "המבצר" קורא: נגן בחירוף נפש על המבצר החרדי, שנוסד בדם ביזע ובדמעות!

י"ל בס"ד ע"י 'המטה להגנת המבצר החרדי' • לתגובות, הערות והארות נא לפנות במייל: hamivtzor@gmail.com

הקוד החרדי: המבצר!

הקיום החרדי בין שונאי התורה בארץ ישראל הביא לידי הקמת חומות גבוהות ועצומות בינינו לבינם, הפכנו לשני עמים נפרדים מבלי שיהיה לנו שום שייכות עמהם.

גדולי ישראל שייסדו את מבנה וצורת היהדות החרדית בא"י לאחר החורבן הנורא באירופה, בנו קווי יסוד לדמותו של היהודי החרדי. המרכיב הכי חשוב במבנה הרוחני של היהודי החרדי הוא הניכור הגמור לתרבות החילונית וההתבדלות המוחלטת.

בתי התלמודי תורה הישיבות הכוללים ומקומות החינוך לבנות ישראל היו מבצרים עצומים לד' ולתורתו. החומה המבדלת היא עצומה ונוראה לשני הצדדים יחדיו. היא חוסמת אותנו מלהחשיף בפניהם, ויחד עם זאת חוסמת את החילוניים מלהכיר את חיינו.

שנאת החילוניים כלפי החרדיים הם חלק בלתי נפרד מן החומה הגבוהה הזאת, יש לה לשנאה זו חלק חשוב בהקמתה של החומה המופלאה.

החומה המבוצרת הביאה גם לבורות מוחלטת עד כדי גיחוך של החילוניים ושאר חפצי רעתינו לגבי אורחות חיינו. הם ראו בנו עם מוזר בעל מנהגים ואורח חיים בלתי מוכר. מצב זה הועיל לנו עד מאוד מכיוון שמתוך הריחוק שלהם הם לא הצליחו להלחם עימנו. הם מעולם לא הצליחו לפצח את הקוד החרדי.

כל נסיונותיהם לרוקן את הציבור החרדי מרוח הקדושה כמעט ולא צלחו, משום שאת הקוד החרדי הם לא פיצחו מעולם. הם לא תפסו את ה"ווארט" ואת ה"נקודה" של בניינו וחוסנו של הציבור החרדי.

מי לא זוכר את המצב שהיה בעבר שהגיוס לצבא בעצמו הוא זה שהחזיק אלפי אברכים בכוללים. מי שרצה לצאת לעבודה היה חייב לעבור את הגיוס וזה גופא מה שגרם להרבה אברכים שרצו לצאת לחיי חולין, להשאר בכולל וללמוד.

הצורה איך שהם התנהלו עם הציבור החרדי הייתה באמצעות חנק וגזרות קשות שרק חישלו את הציבור וחזקו את רוחו.

רק כמעט לאחר שבעים שנה שהם מנסים מכל הצדדים הם התחילו לתפוס את ה'נקודה'. רק עכשיו הם התחילו לפצח את הקוד החרדי. היום הם יודעים בדיוק איפה נמצא המקום הרגיש ועל מה בנוי החוסן של הציבור החרדי.

החוזק של הציבור החרדי הוא "המבצר החרדי" – המובדל מהתרבות החילונית – המבנה הזה שגדולי ישראל בנו, בתוכו מתקיימים כל בני היהדות החרדית, על כל רבדיו וגווניו, כל

אחד לפי הדרגה שלו. וזו הנקודה החזקה וגם הרגישה.

ההצלחה בנויה על האוירה החזקה השוררת בציבור החרדי. המקור של היראת שמים הוא בין כתלי בית המדרש, הגיל הקריטי הוא תקופת הישיבה ותקופת הלימודים הראשונה שלאחר הנישואין.

בבטן הרכה הזאת הם החליטו להכות. הדרך לעשות זאת, הם כבר יודעים היטב, לא עובדת באמצעות כפייה, רק באמצעות פיתויים חזקים ויצירת אווירה תואמת.

ישנם כאלו שינופפו במקרים שונים של בעיות המתגלעות בשירות הצבאי הלאומי והאזרחי, כמו כפייה לעבור על מצוות באופן מפורש או שאר מכשולות וקלקולים ברוחניות. וזה נכון, אכן, יש לנופף במקרים כאלו. אבל לא זו הבעיה העיקרית.

הבעיה של הכפייה לעבור על המצוות, היא סעיף קטן בעלמא של הבעיה העיקרית!

הבעיה הגדולה נעוצה בעצם ההתגייסות, באוירה הנוראה ששוררת שם הממיתה כמעט כליל את היראת שמים שספגו בין כתלי הישיבה.

מי שמתגייס לשירות צבאי, לאומי או אזרחי, גורם לעצמו נזק רוחני בל ישוער שאין לו כמעט תקנה.

זו המציאות, וחבל להתווכח עם המציאות הזאת. כי אחרי שנמצאים שמה כבר אין עם מי לדבר.

הדרך איך לבולל אותנו במרחב שמסביב ברורה להם כיום.

לאט לאט...

המון פיתויים...

רק שיעבור כבר אל המסלול של השירות לאומי או האזרחי.

מכאן ואילך אין צורך לעשות כלום. הסביבה תעשה את שלה. החוסן הרוחני שנספג בין כתלי בתי המדרש יתפוגג שם כליל. הוא בעצמו כבר יתדרדר ללא מעצור.

שבירת המסגרת החרדית

בעצם הדיבורים על התגייסות לשירות לאומי או אזרחי כבר יש שינוי מהותי של עצם המושג "יהודי חרדי"!

החוזק של הציבור החרדי הוא "המבצר החרדי" – המובדל מהתרבות החילונית – בתוכו מתקיימים כל בני היהדות החרדית

מצפוני הלכתי ושיתיתי כוס דם של דבר אחר וכאבי המצפון עזבו אותי מיד. מעשיה זו שספק אם הייתה או לא, אולם המסר שבו אין כמוהו להגדיר את עוצמת הבעיה של ההתגייסות לשירות הלאומי והאזרחי. אם יש מי שעדיין לא מבין מדוע רואים כולם את ההתגייסות לצבא או לשירות הלאומי והאזרחי את הסוף הרוחני של המגוייס. חסר אנשים שיש להם בעיות ביראת שמים!?! - ישאלו בתמימות! הלא לכולנו יש מה להשתפר ביראת שמים! וכי חסרים יהודים חרדיים שחוטאים ומצבים רחוק מלהיות מתוקן? מדוע כשזה מגיע לשירות הלאומי והאזרחי מתחילה המלחמה? התשובה טמונה בנושא של נקיפות המצפון שלאחרי החטא.

הולך לקום לנו יהודי חרדי מסוג אחר לגמרי, כזה השומר על המסגרת החרדית ומבחינה חיצונית אין בינו לבין יהודי חרדי אחר שום הבדל. חרדי השייך לקהילה, לא קורא עיתונים חילוניים בפרהסיה מתפלל בבית הכנסת, שולח את ילדיו לחיידר ואפילו שואף שהם יגדלו לתלמידי חכמים אבל בלב פנימה הוא חילוני גמור

יהודי חרדי, גם אם מצבו ביראת שמים הוא לא מי יודע מה, אבל השאיפות שלו והלב שלו שואפים להגיע למצב טוב. בשעת תקיעת שופר בראש השנה או באמצע כל נדרי או בתפילת נעילה של יום הכיפורים הוא מקבל על עצמו להשתפר ולהשתנות. כשמגיעה שעת צרה ח"ו, הוא יפשפש במעשיו, ואי שם בראש שלו הוא יודע מה הוא צריך לתקן. כל זה ביהודי חרדי המצוי במסגרת החרדית-קהילתית הרגילה. מי שעובר את כור ההיתוך של השירות הלאומי והאזרחי הוא כבר לא יהודי מהסוג הזה. משהו חמור מאוד קורה לו! הוא מאבד את ה"נקיפות מצפון"! השהות בסביבה עכורה זו ממיתה כליל את המצפון עד שהוא הופך ללא רלוונטי! וזה יותר גרוע מהכל! החוסר איכפתיות הזאת, הזלזול. או נכון יותר היובש הרוחני! זו הבעיה העיקרית! עם דבר כזה לא שייך להתמודד! ליובש רוחני אין שום תקנה!

אותה. הגזרה החמורה והנוראה של שירות לאומי ואזרחי שיהיה "מותאם" לציבור החרדי, מביאה אותנו למצב בלתי מוכר עד כה. אם עד עתה התרכז הציבור החרדי בבנין החומות ובביצורם והשיב מלחמה שיערה בכל מי שניסה להבקיע את החומות או לפרוץ בהם פירצה, הרי שמעתה מחכה לנו מצב חדש ובלתי מוכר. הולך לקום לנו יהודי חרדי מסוג אחר לגמרי, כזה השומר על המסגרת החרדית ומבחינה חיצונית אין בינו לבין יהודי חרדי אחר שום הבדל. חרדי השייך לקהילה, לא קורא עיתונים חילוניים בפרהסיה, מתפלל בבית הכנסת, שולח את ילדיו לחיידר ואפילו שואף שהם יגדלו לתלמידי חכמים, משתדך אך ורק עם יהודים חרדיים כמוהו, מבחינה חיצונית הכל טוב ויפה.

המושג והמהות של יהודי חרדי התגבש במשך השנים באמצעות גדולי ישראל שהאצילו מהודם ועשו את הכל כדי לבנות בנין של איכות; יהודי חרדי במובדל ומופרש מן הסביבה ואין לו אלא עבודת ד' וחיי תורה. המושג "מסגרת חרדית" כלומר צביון וצורה חיצוניים לצורתו של היהודי החרדי או מבנה של צורת חיים של חרדי שקשורה גם בחיצוניותו לא הייתה קיימת כ"כ עד דורות אלו, מכיוון שלא היינו זקוקים לכך. היו זמנים שכלל העם היהודי היה שומר תורה ומצוות והייתה מסגרת יהודית שהבדילה את היהודי מהנהגותיו של הגוי. מאז שחלו תמורות, ורוב העם היהודי הידרדר כליל, וחלק מן העם היהודי אימץ את התנהגות ה'גוי' למחצה לשליש ולרביע, הייתה ה"מסגרת החרדית" מחוייבת המציאות.

היינו חייבים להגדיר מיהו חרדי ומהי מהותו. מאז שהמסגרת החרדית הוקמה, יש הבדל וחיץ של חומה בינינו לבין החילוניים ויותר מכך בינינו לבין הפשרנים מקיימי המצוות למחצה לשליש ולרביע.

ה"מסגרת החרדית" והשייכות הקהילתית המסודרת נעשתה חביבה עד מאוד לבני הדור שלנו. עד שגם מי שמרוקן מרוחניות עדיין מוצא עצמו שייך למסגרת זו ולא רואה את עצמו עוזב

אבל בלב פנימה הוא חילוני גמור, אין לו שום שייכות עם הרבוננו של עולם מעבר לעניינים חיצוניים של "מלומדה". הולך לקום לנו דור חדש של יהודים חרדיים בלבושם ובהשתייכותם הרשמית, אבל יבשים כליל מבחינה רוחנית. "חרדים יבשים". היסוד של ה"חרדים היבשים" וההתהוות המושג הזה יהיה בשירות הלאומי והאזרחי. שם יגדלו את החרדי היבש, החילוני בליבו ולא בלבשו. ובעתיד הקרוב מאוד, יהיה מוטל על כל אחד מאיתנו להיאבק ולשלם מחיר אישי כבד על כך שהוא לא יהיה "חרדי יבש".

מות נקיפות המצפון

מעשה ביהודי מומר שפגש ביהודי מומר אחר ושח לו על מה שמעיק עליו: לפעמים מתעוררים בו נקיפות מצפון נוראיות על מה שהוא חולל והוא לא יודע איך להתמודד עימם. אמר לו המומר השני: גם אני סבלתי מזה אבל מצאתי דרך איך להסתדר עם זה. בכל פעם שגבר עלי

יית, על כל רבדיו וגונוני

חומות - או לא להיות

"אני רואה את כותרות העיתונים לאחרונה, והלב שלי פשוט גואה מאושר" אומר לי אחד מהקולגות שלי שחשוף קצת למדיה הכללית. "למה, כי הולכים לגייס את החרדים?" אני שואל בעוגמה.

"לא, דוקא לא, פשוט אני מאושר שסוף סוף נמצא פתרון לאיום האיראני בלי שיהיה צורך בתקיפה, ושבעקבות זה גם החמאס החליט שהוא חותם על הסכם שלום עם ישראל... ותראה מה זה. בתזמון מופלא גם המשבר הכלכלי העולמי הפסיק לאיים עלינו, ואין עוד צורך בקיצוצים... ובנוסף, גם מחירי הדיור בישראל ירדו בחמישים אחוזים, האבטלה בכלל ירדה לרמה של חצי אחוז, ו...".

"קרה משהו?" גיששתי בחשש. לא הייתי בטוח מי מבין שנינו לא בסדר, האם זה הוא שקרה לו משהו, או שהבעיה אצלי, אולי יש משהו שלא הספקתי להתעדכן...

"כנראה" הוא מיתמם לנגדי. "אם ה'בעיה הובערת' ביותר במדינת ישראל היא גיוס החרדים, והמצב הכלכלי שלהם, כנראה שכל שאר הבעיות באו על פתרונן, לא?"

נאנחתי בהקלה. בכל זאת לא קרה כלום. אבל איזשהו זבוב טורדני המשיך לזמזם בירכתי המוח. 'מה איכפת להם, באמת, מה מפריע להם בעצם, מה דחוף כל כך שכולם עוסקים בזה בלהיטות שכזו?'

האם זו העובדה שהם מרגישים "פראירים" כלשונם? שרק הם ממימים עצמם בג'בלאות ואילו אנחנו יושבים לנו רגל על רגל בכולל? לא נשמע סביר. ראשית, גילה של הטענה הזו נושק לגיל זקנה ושיבה, ושנותיה כשנות הצבא בעצמו, מה אם כן קרה עכשיו?

זאת ועוד, שאם זאת הסיבה למסיבה, מדוע אם כן הם מסכימים להמיר את השירות הצה"י לחרדים בשירות אזרחי?! הלא השירות האזרחי לא יגרע ולא כלום מה"נטל" הצבאי והביטחוני המוטל כביכול כולו על כתפי החילונים.

חוצמזה, נראה לכם שהם באמת רוצים אותנו שם בצבא? יש מצב שצעיר יוצא שיינקין עטור טבעות בכל חלקי פניו יקבל פקודות מקצין עבדן חגור בגארטל חסידי?

התחלתי לעלעל בארכיון כדי לנסות לפתור את התעלומה, ופתאום שמתי לב למשהו מאוד מעניין - כל הדיבורים על הגיוס, תמיד תמיד מגיע יחד עם איזשהו איזכור על זה שהחרדים לא נוטלים חלק ב'נטל הכלכלי' - כלומר אנחנו לא עושים שום דבר לפרנסתנו, (בניגוד גמור לחילוני המצוי שקם כל בוקר בתחושת שליחות חלוצית: אומנם המיטה קורצת לי עד מאד, אך מה אעשה,

העם זקוק לי... אם לא אצא להתפרנס אפול הרי ל'נטל' על כתפי האחרים, נו, מוכרחים לקום ולרוץ לעבודה...) והמשוואה הפשוטה אומרת, אם אתה לא מתפרנס, אז איך אתה חי? ברור שהחילוני הוא זה שמחיה אותך.

זה באמת מקומם. אבל גם פה אני לא בדיוק מבין מה הבעיה הגדולה? פשוט תסגרו את הברזים, אל תתנו להם שום תקציבים, והופס... תראו איך כל החרדים אצים רצים לעבוד... ואם הם בכל זאת לא יצאו לעבוד, שיגועו מרעב, מה זה העסק שלכם?

האם לשכות התעסוקה במדינה שוממים כבר עד שיש לכם זמן לדאוג ל'תעסוקה' לחרדים שכלל לא ביקשו את זה מכם?

למה לכם להשקיע מאות מיליוני שקלים, בהתאמת מסגרות מיוחדות לחרדים? בהקמת פלוגות שיותאמו במיוחד לחרדים? לספק להם את צרכי הדת ואת כל התנאים המיוחדים להם הם זקוקים. למה? בשביל מה?

ברור אפוא שיש כאן משהו עמוק ויסודי בהרבה, יש כאן מגמה ברורה, שכל משרדי הממשלה חותרים לכיוון הזה, ומוכנים לעשות הכל כדי להשיגו.

מסתבר שמתחת לפני השטח יש משהו משותף שמדאיג ומפחיד מאוד כל ישראלי מצוי. וזה מה שמניע אותם לעשות הכל כדי שהתרחיש הזה לא יתרחש. אף אחד לא ידבר אתכם גלויות על החשש הזה, למרות שהוא מקנן בשקט בלבו

של כל אחד ואחת, אבל תמיד יש את הטיפש שאומר את מה שכולם חושבים. הנה מה שכתב העיתונאי ירון לונדון תחת הכותרת "'לכוץ את החרדיות'" וכך הוא כותב: "השאלה הנכונה איננה איך לגייס חרדים ואין למושכם לשוק העבודה, אלא מה יש לעשות כדי לצמצם את שיעור החרדים בחברה הישראלית".

והוא מבהיר: "דומה שרובנו לוקים בתסמונת הארנבת, רובנו קוראים לאחדות במקום לצאת לקרב, רובנו מנומסים ונכפפים לכללי הקורקטיות הפוליטית. האם לא הגיע השעה לומר את אשר על ליבנו? החרדיות מחנכת לטפילות ומטפחת עוני. היא החזקה שבסוכנויות הפצת הבורות, הדעות הקדומות ושאר ההבלים. היא אויבת המדעים, אטומה בפני האומנויות, בזה לשלטון העם, שונאת נשים ומנצלת אותן, היא מתעבת את האחר, בין הוא בן עם זר ובין אם בן עמנו".

והוא מסיים את מאמרו האנטישמי במילים הבאות: "התחזקותה של החרדיות היא ערובה להיחלשותה של החברה הישראלית עד לתבוסתה הגמורה, ולכן את המאמץ המחשבתי המוקדש לסוגיית הגיוס כדאי להקדיש לאתגר הגדול: 'כיוץ החרדיות'".

אז נכון שלונדון הוא עיתונאי בוטה, אבל הוא לפחות כנה, ולא מתבייש להגיד את המניע האמיתי למחול השדים שמתחולל סביבנו. הפחד שלהם הוא מפני הריבוי הטבעי של החרדים, שלטון הדמוקרטיה שהם יצרו עתיד לפעול נגדם כבומרנג. הם משקשקים פחד מוות מהרגע בו החרדים יהיו רוב במדינה, ושוב לא יוכלו לנהוג

"ה'בעיה הובערת' ביותר במדינת ישראל". אחת ההפגנות בת"א בעד 'שוויון בנטל'

”

האם זו העובדה שהם מרגישים "פראיירים" כלשונם? שרק הם ממיתים עצמם בג'בלאות ואילו אנחנו יושבים לנו רגל על רגל בכולל? לא נשמע סביר. ראשית, גילה של הטענה הזו נושק לגיל זקנה ושיבה, ושנותיה כשנות הצבא בעצמו, מה אם כן קרה עכשיו?

”

מנכ"ל מנהלת השירות האזרחי לאומי, שר שלום ג'רבי: "... גיליתי חברה מיוחדת במינה, עם המון נתינה וחסד, יחד עם זאת החברה הזו סגורה כבר כ"כ הרבה שנים, הבנתי שתהליך גיוסם לשירות הזה צריך להיבנות לאט לאט. אין לי ספק שילדיהם של אלו שעושים היום שירות לאומי עוד ישרתו בצה"ל."

תשלומי הקצבאות, להכניס למוסדות שלהם את לימודי הליב"ה"

באותה תקופה כותב גם דן מרגלית בעיתון "ישראל היום" תחת הכותרת "מלחמת התרבות של החרדים נגד הרוחות מבחון" מאמר ארוך על משמעות המאבק בין החרדים לחילונים, בסוף דבריו הוא מסכם: **"המאבק האמיתי הוא על הקמת חומה מפני רוח פרצים זרה, ומה שטורד את מנוחתם של הרבנים הוא דווקא מסלול הלימודים לחרדים במכללה והלחימה בשורות צה"ל"**

הצעד הראשון היו לימודי הליב"ה, כפי שמגלה לנו שר הביטחון באותם הימים יצחק מרדכי, בראיון שהעניק ל"ידיעות אחרונות": **"היום לומדים במערכות החינוך החרדיות רבבות ילדים המנותקים מההווה הישראלית והצינונית, אין הם מכירים דבר זולת ראייה דתית-חרדית, ולכן, בהגיעם לגיל הגיוס הם מעדיפים להישאר במסגרות החרדיות, בישיבות ובכוללים... חייבים להגיע למצב שבו בכל כיתות הלימוד בישראל ישתתפו התלמידים בשיעורי אזרחות וצינונות בעלי תוכן ומסר זהים, הדבר ישנה את גישותיו של הדור הבא של תלמידי הישיבות לממלכתיות הישראלית, לדמוקרטיה, לאהבת המולדת ולצה"ל... לאט לאט יתחולל שינוי בתחום ערכי, אידיאולוגי שבסופו יהפוך את השירות לאומה לערך חשוב גם בעיני הנוער החרדי."**

הצעד השני היה הגיוס לשירות צה"ל, כמיטב המסורת הם הגו מגוון תוכניות שמציעות מסלולים מקוצרים כאלה ואחרים שכביכול 'מותאמים' לבני ישיבות, מה שמאפשר להם כביכול להרגיש שהם לא חוצים קווים, בו בשעה לאפשר להם לצאת לעבוד. כמובן שכל מטרתם של מסלולים אלו לא נועדו לספק כוח אדם לצבא, לצבא מסתבר יש כוח אדם מנוסה ומיומן דיו, המטרה לא היתה אלא לסדוק סדק במבצר ההגנה של הציבור החרדי, ודרכה לקרוץ להם לצאת החוצה. כפי שכותב העיתונאי סבר פלוצקר ב"ידיעות אחרונות" אשתקד: **המהפכה אינה מוגבלת רק לגיוס החרדים לצבא ולמילואים או לשירות אזרחי ואזרחי ביטחוני. היא עמוקה יותר. היא תשחרר את הצעיר החרדי מהתלות המנוונת במנגנון של ראשי הישיבות ושל העסקנות החרדית. היא תפתח בפני רבבות צעירים בני 18 עד 24 אופק חדש של השלכות הדרגתיות בשוק העבודה... ובסופו של תהליך כותב פלוצקר: המגזר החרדי יהיה למגזר ישראלי."**

בחוודש סיון תשס"ט, כשהממשלה מעבירה את עמדתה לבג"ץ, כי יש להאריך את תוקף 'חוק טל' היא מנמקת בזה"ל: **"הממשלה מבצעת מהלך עומק לשילוב החברה החרדית בחברה הישראלית, החברה החרדית עצמה עוברת שינויים הדרגתיים המסייעים לכך מדובר בהסדר שנועד ליצור שינוי חברתי עמוק."** בתאריך 9 בינואר 2011 (ד' שבט תשע"א) התקיימה

באותה מתירנות חסרת רסן כפי שהם הורגלו. מה שעוד יותר מפחיד מבחינתם, זה שאין להם כל דרך לעצור את זה. הם ניסו לפגוע בתקציבים, לעצור את כל מה שהם יכלו, אבל זה לא ממש השפיע, ועל כן הם שינו את הטקטיקה, בבחינת: אם אינך יכול להילחם נגד האויב התחבר אליו. כלומר, הדרך היחידה לעצור את השתלטות החרדים, היא בעצם להפוך אותם ל"לא-חרדים".

המשוואה היתה פשוטה מאד, ככל שנפעל לשילוב בין המגזרים, לקירוב בין שני חלקי העם, להכרת התרבויות, או כל מונח או ביטוי מכובס ומתייפייף אחר, שפירושו אחד - לקרב את החרדים לחילונים, לעולמם ולתרבותם. (ולא להיפך...) כך הריבוי הטבעי שלהם שוב לא יאיים על שלוות חייהם החילונית והמתירנית.

אלא שכאן עמדה בפניהם בעיה רצינית: שכן הציבור החרדי מוקף בחומה גבוהה ובצורה, אותה השכילו גדולי הדור לדורותיהם לבנות, לשמר ולבצר, והיא שעמדה לאבותינו ולנו להוות חיץ בלתי עביר בין הציבור החרדי לציבור הכללי. ואכן במשך השנים היו שני העולמות כה רחוקים זה מזה, עד שלפעמים נדמה שהם לא מבינים אחד את שפתו של השני.

היה ברור שרק תכנית תקיפה משולבת ומתוכננת תצליח להבקיע פרצות בחומת המבצר שבנה לעצמו הציבור החרדי. תכנית משולבת שמתחילה מלימודי הליב"ה - דרכה יחלו הילדים הצעירים את היכרותם עם ה'תרבות' החילונית, וכשיגדלו יעברו אותם נערים דרך מסלולי הגיוס שגם יחברו אותם עוד יותר עם החברה החילונית בני גילם, וגם יאפשר להם בהמשך לצאת לעבוד יחד, או אז תהיה להם הזדמנות להכיר את ה'תרבות' החילונית לעומק, ולהיחשף למגוון התענוגות שמציעים החיים החופשיים, וכך הם יתערו ויתמזגו יחדיו לכדי חברה אחת נטולת מחיצות... ה"י. וכדי שהתכנית תהיה מושלמת הוחלט על שורת גזירות וקיצוצים, הטלת סנקציות והקשחת קריטריונים, שיקטינו משמעותית את הקצבאות המועברים למוסדות החרדיים, כך שלא יישארו להם הרבה ברירות והיו מוכרחים לצעוד במתווה אותו הם התוו לנו.

וכפי שהטיב להגדיר זאת העיתונאי נחום ברנע במאמר שפרסם בתקופת העליהם על הציבור החרדי בנושא "הדרת נשים". באותו מאמר כותב ברנע, שמה שמדאיג אותו זה לא המתפרעים בבית שמש וגם לא המפגינים בכיכר השבת, מה שכן מדאיג אותו זה מכתבם של גדולי הדור נגד גיוס החרדים למסלולים השונים, והלימודים במכללות, **"וכאשר הציבור כולו יישמע למכתב זה"** מפחד ברנע **"כל המאמץ שהושקע בשנים האחרונות לקידום המגמות הללו ירד לטמיון, חייבים לסלול בפניהם את הדרך אל מחוץ לחומות הגטו - בהשכלה, בהכשרה, בהתחשבות מרבית בדרישות שלהם, ובאותו זמן חייבים להציב להם גבולות - לצמצם את מימון הישיבות לרסן את**

”

העיתונאי סבר פלוצקר
ב"דיעות אחרונות":

**"המהפכה אינה מוגבלת
רק לגיוס החרדים לצבא
ולמילואים או לשירות
אזרחי ואזרחי ביטחוני.
היא עמוקה יותר. היא
תשחרר את הצעיר
החרדי מהתלות המנוונת
במנגנון של ראשי
הישיבות ושל העסקונה
החרדית. היא תפתח
בפני רבבות צעירים בני
18 עד 24 אופק חדש
של השלכות הדרגתיות
בשוק העבודה... ובסופו
של תהליך המגזר החרדי
יהיה למגזר ישראלי."**

”

**"הממשלה מבצעת
מהלך עומק לשילוב
החברה החרדית בחברה
הישראלית, החברה
החרדית עצמה עובדת
שינויים הדרגתיים
המסייעים לכך מדובר
בהסדר שנועד ליצור
שינוי חברתי עמוק"**

ישיבת ממשלה לאימוץ המלצות "ועדת גבאי". בתום
הישיבה פרסם מזכיר הממשלה הודעה רשמית
דלהלן:

בפתח הישיבה אמר ראש הממשלה: אני מביא
היום לאישור הממשלה הצעה להחלטה שתאפשר
הגדלה משמעותית של מספר המתגייסים מהמגזר
החרדי לצה"ל, לשירות לאומי ביטחוני ולשירות
אזרחי. ההחלטה הזאת תאפשר הכפלה של מספר
המתגייסים שמשרתים בשירות המדינה מהצעירים
החרדים. אנחנו מדברים על הכפלה של מספרם תוך
5 שנים, ואנחנו מדברים על כך שרוב בני המחזור של
הצעירים החרדים, תוך 5 שנים, ישרתו שירות במדינה.
זו מהפכה משמעותית. יש לה השלכות על חלוקת
הנטל הביטחוני והכלכלי במדינה. יש לזה השלכות
גדולות מאד על שילובם של החרדים בחברה וגם
בכלכלה. אני חושב שזה דבר בעל משמעות גדולה
מאד...

באותה החלטת ממשלה מופיע גם הפסקה הבאה:
"הצוות (הבין משרדי, הכולל את נציגי צה"ל ומשרד
הביטחון) סבור כי שירות צבאי מקוצר כמתואר לעיל,
הינו אמצעי חשוב לקידום שילובו של המגזר החרדי
בצבא ובחברה באופן כללי. מצב בו מספר רב של
גברים חרדיים, נקראים מידי שנה לשירות מילואים
פעיל במדים, הם לדעת הצוות מצב אשר יכול ליצור
שינוי משמעותי הן בשילוב המגזר החרדי בכלל
החברה, והן בלגיטימציה המיוחדת במגזר החרדי
לשירות בצבא בכלל".

ואם זה עדיין לא מספיק ברור, הנה מה שכתבו
עירית לינור ובמבי שלג בעיתון "מעריב": "אנו רגילים
לראות בצה"ל את מרכז ההוויה הישראלית, ולכן
אנו רוצים לראות גם את החרדים מתבשלים בכור
ההיתוך הזה, האמת היא ששוק העבודה והרחוב הם
כור ההיתוך האמיתי... הוויתור על גיוס חובה ופתיחת
הדלת לשוק העבודה, עלולים למוטט את חומות
החברה החרדית ולייצר חדדי מסוג חדש בזה החי לצד
חילוניים ונתון להשפעתם, כל מוסדות השלטון הרבני
ייחלשו ויזדעזעו... כאשר חרדים יעבדו בקרבתנו,
נוכל להעמיק את ההיכרות בינינו לבינם וליצור בסיס
לשפה ולערכים משותפים, מהנקודה הזו נצטרך
כולנו לחשוב מחדש על מקומם של החרדים בחברה
הישראלית, ומשם אפשר יהיה גם להתחיל לחשוב
על שירות צבאי מלא, עד אז אפשר וכדאי לחיות
ללא מאגיסט חרדי. מסקנות ועדת טל, המאפשרות
לצעיר חרדי לצאת לשנת הכרעה בגיל 22, ולאחריה
לבחור בין שירות צבאי, לשירות אזרחי בן שנה, ובכך
להשתלב בשוק העבודה, מהוות מפנה ומסמנות את
ראשית התפוררותו הגלויה של הציבור החרדי, אם
הן אכן ייושמו, ישתלבו צעירים חרדים רבים בשוק
העבודה, והגיטו התרבותי והחברתי שגזרו על עצמם
זה כמה עשורים - ילך ויפרם. המפגש בין צעירים
ישראלים בני מגזרים שונים במקומות העבודה הוא
מבורך ורב ערך..."

ראשי השלטון והצבא לא בחלו בשום צעד כדי
למשוך כמה שיותר חרדים לשירות צה"ל. לצורך כך
הם הקימו מסלולים מיוחדים (שח"ר - שילוב חרדים)
והפעילו 'רשמים' ומאכערים כדי לפתות ולשכנע
בחורים ואברכים לפנות לאחד ממסלולי הגיוס

המיועדים לחרדים.

כחלק מן המאמץ הם נקטו בשיטות לוחמה
מתקדמות כמיטב המסורת הצהל"ית ביניהם גם
בפעולות הסוואה, כך למשל הוקם 'כולל צהל"י'
מעין ייצור כלאיים כזה שכל תכליתו לפשוט
רגליים ולהכריז "ראו כשר אני", כמו"כ הוכרז על
'מבצע מיוחד' לכל מי שישלח 'חבורה' או חידושים
שנתחדשו לו במהלך הלימוד בכולל... בסיומו של
התחרות התקיים כמובן אירוע רב רושם של הענקת
פרסים למצטיינים, אירוע שכמובן צולם ופורסם בכל
מדיה אפשרית, הכל כדי להכשיר את השרץ ולשנות
את תדמיתו השלילית והמפוקפקת של צה"ל בעיניו
של החרדי המצוי, ולהשלות את האברכים שאכן
השירות בצה"ל יכול ללכת יד ביד עם לימוד התורה,
ושמירת אורח חיים חרדי.

לצערנו ולבשותנו היוזמה שלהם נחלה הצלחה
לא מבוטלת. המהלך הזה התברר בדיעבד כמהלך
מוצלח מבחינתם, כפי שכותב פרופסור חיים זיכרון,
מרצה וחוקר במכון הישראלי לדמוקרטיה בעיתון
'דה מרקר': " בעשור האחרון ניתן לחוש בסדקים
המבצבים בחומה שמשני עברי הישראליות,
המאותתים על בשלות לשינוי השיח החברתי שבין
חילונים לחרדים. במחקר שכתבתי באחרונה במכון
הישראלי לדמוקרטיה, יחד עם ד"ר לי כהנר ממכללת
אורנים, אנו מציגים שורת שינויים המתרחשים
בחדריות הישראלית בעשור האחרון. שינויים אלה
מובילים להתחזקות של קבוצת מעמד ביניים
חרדית. חברי הקבוצה אינם חוששים מהתערות
ברשות הרבים הישראלית - באקדמיה, במקומות
העבודה ובעולם התרבות והפנאי.

כך גם נכתב בעיתון 'הארץ': "החרדים הראשונים
הצטרפו לחיל האוויר לפני כ-3 שנים. היום משרתים
כ-400 מהם במסלול "שחר כחול" ב-22 תפקידים
טכניים, חמשה מהם כבר קצינים ושוניים יסימו
בקרב את בה"ד 1, אנחנו חוצבים בבטון, ועשינו חור
קטן בסכר שבין החברה החילונית והחברה החרדית.
החבר'ה שלנו מבינים שהם קיבלו פרקטן בהיסטוריה
להשפיע עליו, פרוץ' ארנון סופר (הגיאוגרף החברתי
מאוניברסיטת חיפה) התקשר להגיד לי, שזו נקודת
מיפנה בחברה הישראלית.

אולם ככל הנראה הקצב שבו פעלה התוכנית היתה
איטית מדי לטעמם, הם נוכחו לדעת שרוב רובו של
הציבור החרדי סולד מכל מה שקשור לצה"ל, יהא
המסלול אשר יהא. על כן הם הוסיפו שיפור מסוים
לתוכנית: שירות אזרחי.

כלומר, אל תלך לצבא, תבוא לשרת שירות אזרחי
בטחוני - תהפוך לשוטר או לכבאי... ואם זה פחות
מתאים לך, תלך להתנדב באיזשהו ארגון חסד, (כאילו
שבצעיהם לא יהיו מספיק מתנדבים בארגוני חסד
החרדיים...) לא משנה מה תעשה, (אגב, גם ללמד
גמרא לילדים מתקשים נחשב 'שירות אזרחי'...) העיקר
תצא מהכולל, צא מבין כותלי הישיבה המוגנת,
העיקר תעשה משהו כי אנחנו אמרנו לך, תהיה כפוף